Sneznavanje onog što znaš

Prije dosta godina, točnije: oko 2003., na vrhuncu svojega dugotrajnog istraživanja (o redovničkom životu) uvidjela sam da je raspuklina u Crkvi mnogo gora nego što su me naveli da vjerujem oni koje smo tada nazivali konzervativnim katoličkim piscima. Bio je to onaj neprijatni trenutak kad sam se "tradicionalizirala"; i premda nikad nisam poželjela vratiti se u neznanje onoga što znam, do spoznaje nisam došla besplatno. Tradicionalistkinja sam ne zato što bih to željela biti. Tradicionalistkinja sam zato što nikako ne mogu sneznati ono što sada znam.

Ispočetka sam vjerovala u pojednostavnjenu konzervativnu priču. Ide otprilike ovako: Bila jednom na Koncilu grupa "liberalnih" crkvenih dostojanstvenika, koja je zatim pokušala koncilske dokumente i pokoncilske spise preoteti za vlastite svrhe. U tome su imali puno uspjeha, tako da je do 80-ih i 90-ih stanje bilo prilično gadno, pogotovo s lošim biskupima pod Pavlom VI. Ali onda ih je "konzervativni" papa Ivan Pavao II. zaustavio, "počistio" sjemeništa i imenovao (većinom) "konzervativne" nove biskupe. Pokušaj preotimanja lađe uglavnom je propao i Crkva se polako vraćala svom normalnom toku. Bilo je mnogo znakova da tomu mlađem "konzervativnom" pokretu – osobito među sjemeništarcima – pripada budućnost. Nov(kast)i katolički fakulteti svjesno su se samoodređivali kao fakulteti "Ex corde ecclesiae"; župe, pa i čitave dijeceze rješavale su se bongo-bubnjeva i povlačile gitare, lutke i balone iz upotrebe u misi... sve se polako vraćalo u normalu.

Zvučalo je izvrsno. Dobri pobjeđuju. Nevolja je što to nije bilo istinito. Temelj "normalnosti", tj. "pravovjerja", bilo je zapravo lažno dno. Stvarnost Crkve sadržavala je ispod toga lažnog dna golemo zdanje, izgubljenu Crkvu, pokopanu i gotovo zaboravljenu, o kojoj je bilo strogo zabranjeno govoriti. K tome lažno je dno bilo pomično.

Istraživanje koje sam provodila bilo je za knjigu koja bi u okviru spomenute priče pokazala da se velik dio "ivanpavlovskog preporoda" zbiva u redovničkom životu. Bile su, smatralo se, osnovane nove "konzervativne" časnosestarske zajednice

koje su privlačile brojna zvanja. Sve te zajednice, kazivala je priča, radile su protiv velike katastrofe koja se dogodila u 60-ima, kad je došlo do gotovo posvemašnjeg sloma aktivnoga redovničkog života. Stvari poput habita, zajedničke molitve, euharistijskoga klanjanja i udruženog apostolata podučavanja ili njegovanja bolesnika bile su sada opet u modi.

No kad sam te zajednice izbližega promotrila, odnosno otišla posjetiti, sretna priča o pahuljastim zečićima nije se podudarala sa sve podmuklijom i opasnijom zbiljom. O tome ću nadugo drugi put, a ovdje je dovoljno reći da sam iz svojeg iskustva u kanadskom, američkom i britanskom pokretu za život te zahvaljujući osobnom istraživanju "novih konzervativnih redovničkih zajednica" shvatila da su stvari mnogo, mnogo... MNOGO gore nego što su me bili naveli da vjerujem.

Kulminiralo je 2003. kad sam otišla u posjet zajednici redovnica na sjeveru SAD-a koja je privukla poveliku pozornost medija i bila navodno utvrda toga cvatućeg novog konzervativizma Katoličke crkve u SAD-u. Ono što sam ondje našla... pa, sad… recimo samo da nisam ostala cijeli vikend, nego sam se sutradan vratila ravno u autobus za Toronto. U Torontu sam otišla svećeniku kojeg sam poznavala, koji mi je bio pokušao reći da će moja potraga biti uzaludna, i rekla sam mu što sam našla. Suosjećao je sa mnom, ali me je upitao: "Hilary, što si očekivala da ćeš naći?" Rekla sam mu što sam očekivala, a on se, iznenađujuće, nasmijao: "Ne zamišljaš valjda da si konzervativka?" Smela sam se, i odgovorila nešto kao: "Što se drugo može biti?" Rekao je: "Kazala si mi da ne možeš podržati mišljenje da je pod Ivanom Pavlom II. sve u redu, da se Crkva vraća na pravi put. Taj posjet potvrdio je da je ono što si sve vrijeme sumnjala istina. Hilary, žao mi je što ti moram reći: ti nisi konzervativka. Ti si tradicionalistkinja."

Doslovce nisam znala o čemu govori. Poslije me je e-poštom uputio na neke stvari na internetu i preporučio mi nekoliko knjiga. Ja prilično brzo učim, pa mi je ubrzo postalo jasno da to, unutar Crkve, kako se pokazuje, najprezrenije i najprogonjenije stajalište jest jedino koje se poklapa sa svim opažjivim činjenicama. To me je otkriće poprilično snuždilo, prije svega zato što je značilo da se (opet!) neću

moći lako uklopiti ni u jednu od crkvenih ustanova.

No bilo je to neizbježno: postojao je golem rascjep u Katoličkoj crkvi koji je zapravo značio *de facto* šizmu. Nova i lažna religija, poput toksina od bakterijske zaraze što zahvaća tijelo, proizvodila se u svim crkvenim ustanovama, a gotovo nitko ništa nije bio primijetio. Od zaključenja II. Vatikanuma unutar katoličkih se ustanova gnijezdio skriveni raskol, posve nekažnjen. Neomodernizam je uspio nadomjestiti istinski katolički nauk do te mjere da je braniti vjerske istine na nekim područjima i glasno ih ispovijedati bilo dovoljno da iz toga "konzervativnoga katoličkog preporoda" budete prognani. **Novi modernizam postao je, u stvari, novi konzervativizam.**

Trinaest godina dugo je razdoblje, u kojem, posebice u posljednje tri godine, lažne kategorije iz simplicističke "konzervativno-liberalne" priče ubrzano zastarijevaju. Protuslovlja postaju napokon golemom dijelu katolika neizbježna. I nije to počelo s Franjom. Ivan Pavao II. svoj je dugotrajni zalazak pogurao kad je odobrio ministrantice, te je veliko mnoštvo tih "konzervativaca" u Crkvi (uključujući, usput budi rečeno, kardinala Ambrozića u Torontu), koji su glasno pozivali na restauraciju norme, odjednom doživjelo da ih podriva njihov dragi "konzervativni" papa.

Taj udarac pažljivo stvaranoj javnoj slici o Ivanu Pavlu II. kao o "konzervativnoj" ikoni (koju uvelike treba zahvaliti čudnovatoj predsmrtnoj kanonizaciji od strane Georgea Weigela) opasno je zasijecao u čitav njihov pogled na svijet i bio im je neshvatljiv. Pribjegli su jedinom rješenju kojem su mogli: naprosto su redefinirali pravovjerje da bi uključilo svaku teološku ili disciplinsku novotariju koju je papa voljan uvesti. Papolatrija, ili, kako smo je počeli nazivati, papinski pozitivizam, bila je rođena. Papina osoba, sam taj čovjek, postala je novo pravovjerje, neka vrsta polubožanskog proročišta koje, ovisno o raspoloženju, donosi ili stari ili novi nauk ravno iz usta "Duha" koji mu šapće na uho. "Ministrantice" su bile u redu, sasvim u redu, a svi koji su i dalje tražili njihovo ukinuće bili su ekstremisti. Reakcionari! Radikalni tradicionalisti! Šizmatici! Itd.

Kapitulacija konzervativizma u bitci oko ministrantica bila je trenutak kad je

uglavnom počela odbojnost neokonzervativaca prema tradicionalistima, koja je – uz kratki benediktovski predah – nastavila rasti do danas. Nečista savjest, pretpostavljam.

Međutim tlo na kojem su stajali ti "neokatolici" polako je otkidano, sve dok im nije preostalo samo još jedno mjerilo: crkveni moralni nauk o spolnosti. Dokle god papa ustraje u obrani i čuvanju toga nauka, kazivala je priča, nije važno koliko će Kurana poljubiti. Sve te druge stvari podložne su raspravi. Spolnost, brak i djeca su ono bitno! Samo što je taj bitni pravac bio zacrtan kredom na lažnom podu. I sad ga papa Franjo počinje brisati. Položaj "konzervativnih katolika" bio je u tom području razgraničenja siguran, barem do "Amoris laetitia".

Samodostatni Amerikanci često ne znaju da je fenomen "neokonzervativizma", ili, kako su ga nazivali, "kulturalnog ratništva", bilo katoličkog bilo protestantskog, omeđen gotovo isključivo na SAD. Ne postoje "konzervativni katolici" u Engleskoj. Ili Italiji. Oni su proizvod saveza iz 80-ih između evangelikalaca i katolika u političkom pokretu za pravo na život – sa svim tomu pripadnim ograničenjima. To je snaga koja je u američkoj politici, kao i u Crkvi, gotovo potrošena.

(Ironično, možda, činjenica da su katoličko pravovjerje zakvačili isključivo za crkveni moralni nauk o spolnosti značila je da su zauzeli upravo stajalište glavnostrujaških medija: u katolicizmu se sve vrti oko "karličnih tema". Ni katolički neokonzervativac ni urednik vjerske rubrike NYT-a nisu nikad čuli za socijalno kraljevanje Krista Kralja. Taj veliki prazni prostor na kojem je prije bila katolička religija razlog je što novusordovski apologeti i dalje govore da "vole tradicionaliste", ali samo onu vrstu koja osobno daje prednost staroj misi. Onu drugu pak, koja neprestano govori o Syllabusu zabluda, etiketiraju kao "radikalne katoličke reakcionare", jer dovodimo u pitanje čitavu paradigmu. Dobra vrsta tradicionalista ona je o kojoj govori Franjo, to je neka mitološka grupa ljudi koja se, eto, "navukla" na prijašnju estetiku. A mi zločesti radikalni tradicionalisti radije živimo u čitavoj jednoj drukčijoj Crkvi, tom golemom pokopanom razrušenom zdanju za koje nitko ne smije znati.)

Trebalo je puno vremena, puno čitanja, puno razgovora i razmišljanja i posjeta i učenja da bih sve to razumjela, ali nakon toga bilo mi je kao da sam istrgnuta iz Matrice. Čitav svemir katolicizma bio je, u stvarnosti, potpuno drukčiji nego što sam dotad mislila. Shvatila sam da ne samo što sam ja došla do gledišta s kojega se svi zagonetni dijelovi uklapaju u suvislu, premda zastrašujuću, cjelinu nego će bez toga gledišta biti gotovo nemoguće uvjeriti ikoga drugog. Kako reći ljudima da su stvari, doista, mnogo gore od njihovih najmračnijih zamišljaja i, što je još važnije, **ne idu nabolje**? Činilo mi se da ćemo za to trebati Božji zahvat. (Vidite kamo ovo smjera, zar ne?)

Ima puno tradicionalističkih obraćenika koji sigurno radije ne bi znali to što znamo. Vraški je neugodno, a značilo je i da će mi mnogobrojna vrata biti zauvijek zatvorena – naročito ona u vezi sa zvanjem, što je bilo vrlo teško podnijeti. Ali u tom su me smjeru naprosto vodili dokazi. Nije bilo puta naokolo. Samo Zbiljsko vrijedi, čak i ako znači da nikad, baš nikad nećete moći dobiti ono jedino što ste cijelog života željeli. Čak i ako znači da ćete u životu, i do kraja života, ići smjerom koji sami nikad, baš nikad ne biste odabrali. Ali zato moji prijatelji tradicionalisti i ja razumijemo što se danas događa.

Zato, na primjer, možemo pročitati ovo bezočno veličanje pobudnice "Amoris laetitia" i pape Franje od strane o. Franka Pavonea (jednog od neokonzervativnih junaka) a da se ne zgrozimo, pa čak i ne iznenadimo (iako mi je, priznajem, malo mučno):

"Amoris laetitia" pravodobna je i ljubavlju prožeta pobudnica istinskoj ljubavi koja počinje unutar najuže obitelji. Možemo je opisati kao novu autokartu za kulturu koja je žalosno i tragično skrenula s puta.

Naravno, to je baš točno ta neokonzervativna priča koja počiva na dvjema važnim točkama: papa je uvijek šampion pravovjerja, ma što govorio i činio, a prvo, posljednje i srednje što katolike uvijek i jedino zanima jesu karlične teme. Ništa drugo, pa ni papine uobičajene blasfemije protiv Krista, Duha Svetoga i Crkve, nije važno.

Očigledna činjenica da je Franjo, kako u nešto razumnijem "Voice of the

Family" kažu, duboko podrovao crkveni nauk o obitelji čini se da nije baš ni od kakve važnosti. Važna je samo priča.

Da, postoji u pobudnici i članak (83) koji je protiv abortusa. Ali uključuje očiglednu neistinu da su katolici dužni biti protiv smrtne kazne.

A prethodi mu ovo:

37. Dugo smo mislili da samim ustrajanjem na doktrinarnim, bioetičkim i moralnim temama, bez poticanja na otvaranje spram milosti, pružamo dovoljnu potporu obiteljima, jačamo ženidbeni vez i dajemo bračnom životu smisao.

Očita uvreda ne samo braniteljima života koji su svih ovih desetljeća vodili borbu protiv abortusa nego i Ivanu Pavlu II., koji je junak američkih konzervativnih boraca za prava nerođene djece i čiji je pontifikat (s podrškom kardinala Ratzingera u Kongregaciji za nauk vjere) uvelike bio izvor usredotočenosti katoličkih branitelja života na "doktrinarna, bioetička i moralna pitanja". To je pakost, tipična franjinska, uvijena i samodopadna pakost na račun životnog djela takvih kao što je o. Pavone. Još jedno tipično franjinsko izmišljanje neprijatelja i lažna dihotomija, koja usredotočenje na "doktrinarna, bioetička i moralna pitanja" dovodi u nekakvu opreku spram "otvorenosti za milost".

Neokonzervativna će se priča međutim suočavati s još mnogočime što neće moći obuhvatiti, kada će na kušnji biti čak i granice uznapredovaloga stokholmskog sindroma ljudi poput o. Pavonea.

Evo jedne zabavne pričice o kardinalu Mülleru, sve marginaliziranijem pročelniku Kongregacije za nauk vjere, koji je napisao knjigu i htio ju predstaviti u Madridu.

U kolovozu prošle godine Franjo je imenovao Carlosa Osora Sierru novim nadbiskupom madridskim, za što su novine razglasile da je "novo usmjerenje" španjolskom episkopatu. Osoro je poznat po recitiranju franjizama, uključujući i želju da "Crkva iziđe van" umjesto što je "zaokupljena sama sobom" itd. (Ako mi itko može reći što ta bedastoća stvarno znači, bilo njima u njihovim glavama bilo objektivno, neka mi se javi.) Smatra se da je madridsku nadbiskupsku stolicu okrenuo za 180

stupnjeva od svoga racingerovskog prethodnika.

Prevrtimo na četvrtak [28. 4. 2016.], i eto nam toga nadbiskupa kako optužuje spomenutu knjigu i pročelnika Kongregacije za nauk vjere, jer da su "protiv pape".

Teškoća se, vidite, sastoji u tome što je kardinal Müller u svojoj knjizi rekao da "milosrđe nikad ne znači napuštanje Božjih zapovijedi". Jednostavna činjenica i neposredan izraz osnovnoga katekizma. Nije baš nešto za što bi trebalo biti doktorom filozofije ili kardinalom ili pročelnikom Kongregacije za nauk vjere. Ali je "protiv pape", prema mišljenju jednog od Franjinih probranika.

Giuseppe Nardi piše da se knjiga bavi sadašnjim stanjem Crkve. Müller ju je trebao predstaviti ovog tjedna na Katoličkom sveučilištu u San Dámasu, ali je nadbiskup to spriječio. Infovaticana izvješćuje da je rekao da ne želi imati "nikakve veze s knjigom protiv pape". Predstavljanje je premješteno na sveučilište koje pripada Legionarima Kristovim. [U međuvremenu su, kako je poznato, i kardinal i nadbiskup na neki način uzmaknuli pred stvarnošću rascjepa. Op. prev.]

Fasada jedinstva, koja me je zbog svoje lažnosti godinama uzrujavala, napokon se nepovratno urušava. Tvrdnja kardinala Müllera da Božje milosrđe i Božji zakon nisu međusobno oprečni teško da može biti teološki prijeporna. Ali izreći je, **ustvrditi tu jednostavnu katoličku vjersku istinu sada je ne samo prijeporno nego je razlog za anatemu. Jer je "protiv pape".**

Činjenica da je papa protiv vjere nevažna je. Kardinal Müller glasno je branio te osnovne katehetske istine od samih Franjinih pomoćnika: od Marxa i njegove vesele družine simonističkih krivovjeraca u Njemačkoj, koji su jednako glasno izjavili da neće prezati ni od raskola bude li potreban da dobiju ono što žele. I što je Franjo učinio? Izabrao je kardinala Marxa u najuži krug svojih pouzdanika i osigurao mu svjetla reflektora na Sinodi – sazvanoj po nalogu njemačkih biskupa.

Ako je Müller "protiv pape", to je zato što je papa protiv vjere. Šizma za koju smo se pravili da ne postoji konačno postaje toliko očita, toliki padaju u ponor i razbijaju se o kamenito dno, da više nije moguće premošćivati je pukom željom. Neokatolici će ili morati obnoviti svoju ideologiju da se suobliči Franjinoj novoj

paradigmi – a to će biti u redu, jer njihova ideologija glasi jednostavno "papa" – ili će se, ako su sačuvali barem mrvu katolištva, morati početi suočavati s nekim neugodnim činjenicama glede stanja Crkve. Međuzemlja na kojoj su od 80-ih stajali, ukopani, više ne postoji.

Hilary White

http://whatisupwiththesynod.com/index.php/2016/05/01/un-knowing-what-you-know/